

Kancelaria Biegłego Rewidenta mgr Jerzy Bielusko,
ul. Osiedle Szkolna nr 1 m. 7, 77-420 Lipka
Firma audytorska wpisana pod nr 447 na listę firm audytorskich
uprawnionych do badania sprawozdań finansowych

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

**Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
SPORZĄDZONEGO PRZEZ**

**BANK SPÓŁDZIELCZY
W USTCE**

**ZA ROK OBROTOWY KOŃCZĄCY SIĘ
31 GRUDNIA 2018 ROKU**

Kancelaria Biegłego Rewidenta mgr Jerzy Bieluszko,
ul. Osiedle Szkolna nr 1 m. 7, 77-420 Lipka
Firma audytorska wpisana pod nr 447 na listę firm audytorskich
uprawnionych do badania sprawozdań finansowych

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA

Dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Ustce

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Ustce (zwanego dalej Bankiem) z siedzibą przy ulicy Marynarki Polskiej nr 38, 76-270 Ustka, na które składają się:

- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2018 roku, który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą 229 933 953,23 zł;
- współczynnik wypłacalności 16,06%;
- zestawienie pozycji pozabilansowych wykazujących na dzień 31 grudnia 2018 roku sumę 113 692 657,43 zł;
- rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 01 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku wykazujący zysk netto w wysokości 272 592,01 zł;
- zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 01 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku wykazujące wzrost kapitału własnego o kwotę 272 672,01 zł;
- rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 01 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 381 514,92 zł;
- informacja dodatkowa obejmująca wprowadzenie i dodatkowe informacje i objaśnienia.

Opinia bez zastrzeżeń

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dn. 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2019 r., poz. 351) oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz Statutem Banku;
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 Ustawy o rachunkowości.

Niniejsza opinia jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy w dniu 9 kwietnia 2019 r.

Podstawa opinii

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1) ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, zwaną dalej „ustawą o biegłych rewidentach”,
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE, zwane dalej „Rozporządzenie 537/2014”,
- 3) Krajowych Standardów Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2041/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 05 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu oraz uchwałą nr 2039/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 19 lutego 2018 r. w sprawie krajowych standardów badania (700 (Z), 701, 705 (Z), 706(Z), 720 (Z), 260 (Z), 570(Z)),
- 4) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/56/UE z dnia 16.04.2014 r. zmieniająca dyrektywę 2006/43/WE w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych,

obowiązujących na dzień wydania niniejszego sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego Banku.

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została opisana dalej w sekcji naszego sprawozdania „*Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego*”.

Jesteśmy niezależni od Banku zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Banku zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach oraz rozporządzeniu UE 537/2014.

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii o badaniu.

Inne sprawy

Sprawozdanie finansowe Banku za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku zostało zbadane przez działającego w imieniu Kancelarii Biegłego Rewidenta mgr Jerzy Bieluszko z siedzibą w Lipce biegłego rewidenta – Jerzego Bieluszko (*nr w rejestrze biegłych rewidentów: 203*), który wyraził opinię bez zastrzeżeń na temat tego sprawozdania w dniu 6.04.2018 roku.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący rok sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii, oraz

podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw. Zidentyfikowaliśmy następujące kluczowe sprawy badania:

Opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia	Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko oraz (w stosownych przypadkach) najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka
<p>Należności od sektora niefinansowego uznaliśmy za kluczową sprawę badania i źródło istotnego zniekształcenia sprawozdania. Zadecydowało o tym wielkość portfela kredytowego w aktywach banku, wartość odpisów z tytułu rezerw celowych powodujących straty finansowe. Ma to istotny wpływ na sprawozdanie finansowe, wiąże się z niepewnością oraz wymaga od Zarządu zastosowania znaczącego osądu. W przypadku kredytów udzielonych klientom bez rozpoznanej utraty wartości występuje ryzyko braku lub nieterminowej identyfikacji przesłanek utraty wartości, a tym samym nieprawidłowej wyceny w sprawozdaniu finansowym. W odniesieniu do należności zagrożonych z rozpoznąną utratą wartości występuje ryzyko przyjęcia niewłaściwych założeń w procesie wyceny zabezpieczeń, które również może wpłynąć na niewłaściwą wycenę sprawozdania finansowego.</p>	<p>Reakcją na ryzyko wystąpienia istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego było odpowiednie rozłożenie w czasie procedur badania w celu uzyskania przekonujących dowodów badania dotyczących należności Banku z tytułu prowadzonej działalności kredytowej.</p> <p>Zaprojektowano i przeprowadzono testy kontroli w celu oceny skuteczności działań kontroli wewnętrznych służących zapobieganiu lub wykrywaniu i korygowaniu istotnego zniekształcenia na poziomie stwierdzeń. Przeprowadzono ocenę zaprojektowania i wdrożenia kluczowych kontroli wewnętrznych (w tym ogólnych kontroli systemów informatycznych) w procesie klasyfikacji ekspozycji kredytowych. Nasze procedury skupiały się w szczególności na kontrolach w zakresie terminowego monitorowania kredytobiorców oraz szacowania odpisów.</p> <p>Korzystano z procedur wiarygodności zaprojektowanych i przeprowadzonych dla wykrycia istotnego zniekształcenia na poziomie stwierdzeń w formie badań szczegółowych grup transakcji sald i ujawnień oraz analitycznych procedur wiarygodności.</p> <p>Badaniem objęto organizację procesu zarządzania działalnością kredytową zapewniającą niezależność identyfikacji i poziomu ryzyka. Dokonano analizy mechanizmów kwantyfikacji w trakcie procesu oceny zdolności kredytowej, procedury decyzyjnej, przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych, tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizacyjnych, wyceny i aktualizacji zabezpieczeń. Wykonano testy zgodności przeprowadzanych monitoringów na wybranej próbie Kredytobiorców. W podobny sposób przeprowadzono badania szczegółowe (wiarygodności) ekspozycji kredytowych oraz</p>

	<p>przetestowano efektywność przeprowadzanych kontroli w tym zakresie.</p> <p>Dokonano wyboru próby ekspozycji kredytowych do weryfikacji pod kątem poprawności klasyfikacji oraz adekwatności poziomów odpisów. Dobór ekspozycji został przeprowadzony z uwzględnieniem: istotności salda ekspozycji kredytowych, oceny wewnętrznej banku, poziomu utworzonych rezerw celowych i odpisów oraz elementów nieprzewidywalności poprzez dobór losowy próby.</p> <p>Dla wybranej próby dokonano niezależnej oceny w zakresie identyfikacji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz przesłanek utraty wartości z uwzględnieniem sytuacji finansowej kredytobiorcy, oceny dokumentacji wewnętrznej banku dotyczącej monitoringu klienta oraz analizy dotychczasowej realizacji warunków umowy kredytowej.</p>
--	---

Odpowiedzialność Zarządu Banku i Rady Nadzorczej za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Banku zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz innymi obowiązującymi Bank przepisami prawa i Statutem Banku. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd Banku jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Banku do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości.

Zgodnie z przepisami z ustawy o rachunkowości, Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Banku.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z Krajowymi Standardami Badania zawsze wykryje istniejące

istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Banku ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Banku obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z Krajowymi Standardami Badania stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywy, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Banku;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Banku;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Banku zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Banku do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Bank zaprzestanie kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Radzie Nadzorczej informacje o, m.in. planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Radzie Nadzorczej oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz, że będziemy informować ich o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Radzie Nadzorczej ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy i dlatego

uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ich ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Na inne informacje składa się sprawozdanie z działalności Banku za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie Innych informacji, w tym Sprawozdania z działalności zgodnie z przepisami prawa.

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności Banku wraz z wyodrębnionymi częściami spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości i Prawie bankowym.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji.

W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem, było zapoznanie się z Innymi informacjami, i czyniąc to, rozpatrzenie, czy inne informacje nie są istotnie niespójne ze sprawozdaniem finansowym lub naszą wiedzą uzyskaną podczas badania, lub w inny sposób wydają się istotnie zniekształcone. Jeśli na podstawie wykonanej pracy, stwierdzimy istotne zniekształcenia w Innych informacjach, jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania. Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia oraz wskazanie, na czym polega każde takie istotne zniekształcenie.

Sprawozdanie z działalności Banku uzyskaliśmy przed datą niniejszego sprawozdania z badania.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Naszym zdaniem, na podstawie wykonanej w trakcie badania pracy, sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa i jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, oświadczamy, iż w świetle wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Banku są zgodne z prawem i obowiązującymi przepisami prawa oraz że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust. 1 rozporządzenia UE 537/2014 oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach. Usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Banku w badanym okresie zostały wymienione w Informacji dodatkowej.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Ustce, Uchwałą Rady Nadzorczej nr 15/XII/2017 z dnia 14.12.2017 r.

Sprawozdanie finansowe Banku badamy kolejny rok, całkowity nieprzerwany okres badania wynosi 25 lat, przy czym przestrzegany jest termin rotacji firmy audytorskiej wynikający z art. 134 ustawy o biegłych rewidentach oraz termin rotacji biegłego rewidenta wynikający z art. 135 ustawy o biegłych rewidentach.

Informacje o wypełnieniu obowiązków wynikających z przepisów prawa

Bank w sposób prawidłowy ustalił współczynniki kapitałowe wg stanu na dzień 31.12.2018 r. zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Jerzy Bieluszko, wpisany do rejestru PIBR pod nr 203.

Kluczowy biegły rewident

mgr Jerzy Bieluszko
wpisany do rejestru PIBR pod nr 203

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez JERZY
ZBIGNIEW BIELUSZKO
Data: 2019.04.09 06:15:30 CEST

przeprowadzający badanie w imieniu:

Kancelaria Biegłego Rewidenta
mgr Jerzy Bieluszko
77-420 Lipka, ul. Osiedle Szkolna nr 1 m. 7
Firma audytorska wpisana na listę PIBR pod nr 447

Jerzy Bieluszko
Właściciel

Lipka, dnia 9 kwietnia 2019 roku.